

u býv. okr. hejtmanství v Benešově Jan K., čeledín v Ch. . . ., příslušný do V., okres Milevsko, za otce tohoto dítěte a žádal výslovně za zápis svého jména do rodné matriky.« V odstavci »poznámka«: »Podle oddacího listu farního úřadu v N. z 27. července 1931 uzavřeli rodiče dítěte sňatek dne 6. listopadu 1899 v N.« Podle odst. 3 § 6 domov. zák. z 5. prosince 1896 č. 222 ř. z. stávají se děti legitimované, pokud nejsou svéprávné, příslušníky té obce, v níž měl právo domovské jejich otec v době legitimace. Obec V. nikterak nepopírá, že otec Jan K., narozený dne 19. února 1874 ve V., přísluší do obce V. Přísluší proto do obce V. i jeho legitimovaný syn Jan Št.-K., narozený dne 27. listopadu 1896.«

V odvolání proti tomuto výměru uváděla stěžující si obec, že »neuznává legitimování Jana Št., příslušníka obce J., v 36 letech na Jana K., ježto se nejedná o dítě, nýbrž o muže dvakrát již ženatého s několika dětmi« a žádala o zrušení výměru okr. úřadu.

Nař. výměrem nevyhověl zem. úřad v Praze tomuto odvolání »ve věci zápisu legitimace Jana Št.-K. z důvodů uvedených v odpor vzatém rozhodnutí«.

O stížnosti uvažoval nss takto: — — —

Námítka vycházející z právního názoru, že legitimace stává se platnou teprve provedením zápisu v rodné knize a že platnosti legitimace brání i ta okolnost, že legitimovaný byl v době zápisu již zletilý a otec jeho mrtvý, nelze uznati důvodnou. Neboť ze znění § 161 o. z. o. plyne nepochybně, že legitimace nemanželského dítěte nastává již samou skutečností, že rodiče dítěte uzavřeli mezi sebou dodatečně sňatek (srov. též min. výn. z 20. února 1871 č. 299 a dále Pfaff-Schey-Krupského sbírky civilněprávních rozhodnutí býv. rak. nejv. dvoru č. 13290/1894). Pak je však irelevantní, kdy k zápisu o legitimaci dítěte do matriky narozených došlo a v důsledku toho i skutečnost, že v době tohoto zápisu bylo dítě snad již zletilé a otec jeho mrtev.

Že by Jan Št., legitimovaný K., byl býval v době sňatku svých rodičů, jímž legitimace jeho nastala, již zletilý, stížnost vůbec netvrdí. Ale pak nelze shledati nezákonnosti v tom, když žal. úřad potvrdil rozhodnutí I. stolice vyslovivší, že přísluší jmenovaný do V., kam příslušel Jan K. v době, kdy uzavřením sňatku Jana Št.-K. legitimoval.

Č. 11.686.

Zaměstnanci veřejní: * Změnou organisace služby ve smyslu § 73 služební pragmatiky (č. 15/1914 ř. z.) sluší rozuměti změnu ve struktuře úřadu, nikoliv však pouhé dispoice úředními osobami (odvolání dosavadních, nebo povolání nových úředníků) bez současné změny ve struktuře úřadu samého.

(Nález ze dne 19. ledna 1935 č. 5640/34.)

Věc: Dr. Jiljí P. v P. proti ministerstvu zahraničních věcí o přeložení na dovolenou s čekatelným.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: St-li, legačnímu radovi II. třídy v Santiago de Chile, bylo výnosem min. zahr. věcí z 1. února 1933 sděleno, že ministr zahr. věcí jej sprostil dnem 31. března 1933 úřadu chargé d'affaires u ministra zahr. věcí v Santiago de Chile, a st-l byl vyzván, aby se přihlásil k nástupu služby v presidiu min. zahr. věcí (osobní oddělení).

Na to byl st-li doručen dne 4. září 1933 další výnos žal. úřadu z 5. srpna 1933 tohoto znění: »V důsledku výnosu z 1. února 1933, kterým jste byl sprostěn vedení vyslanectví R. Č. S. v Santiago de Chile, hodlá Vás min. zahr. věcí dát podle § 73 služ. pragm. na dovolenou s čekatelným, ježto pro Vás nemá místa odpovídajícího Vašemu služebnímu postavení jako konceptního úředníka min. zahr. věcí 3. platové stupnice a to ani v ústředí ani u zastupitelských úřadů«

Do tohoto výnosu podal st-l námitky z 15. září 1933, které žal. úřad vyřídil nař. rozhodnutím ze 6. října 1933 tím způsobem, že námitkám st-lovým nevyhověl, a st-le podle § 73 služ. pragm. přeložil na dovolenou s čekatelným dnem 31. října 1933 a že mu poukázal čekatelné ročních 42.600 Kč od 1. listopadu 1933.

Na podání st-lovo z 3. listopadu 1933 změnil žal. úřad svoje rozhodnutí ze 6. října 1933, kterým se dává st-l na dovolenou s čekatelným dnem 31. října 1933, ježto výnos tento byl st-li doručen teprve dne 2. listopadu 1933, v tom směru, že se st-l překládá na dovolenou s čekatelným dnem 30. listopadu 1933, kdežto jinak zůstalo rozhodnutí min. ze 6. října 1933 nezměněno.

Proti rozhodnutí ze 6. října 1933 podal st-l stížnost na nss, v níž navrhuje, aby nař. rozhodnutí bylo zrušeno pro nezákonnost. O stížnosti této uvažil nss:

Jak ze správních spisů, a to nejen z výnosu min. zahr. věcí z 5. srpna 1933, nýbrž i z obsahu nař. rozhodnutí je patrné, zamýšlelo min. zahr. věcí dát st-le na dovolenou s čekatelným podle § 73 věty první služební pragmatiky, podle níž lze státního úředníka přeložiti na dovolenou s čekatelným tehdy, není-li následkem změny organizace služby dočasně pro něho žádného služebního místa k dispozici.

V tomto směru nesla se také st-lova obrana v jeho námitkách. Důvod svého opatření shledává žal. min. v tom, že z naléhavé potřeby úspor, které v celé státní správě se provádějí a které také min. zahr. musí prováděti, organizuje službu v zahraničí i v ústředí tak, aby dosáhlo úspor, aniž by musilo rušiti odbory, oddělení a zastupitelské úřady, v důsledku čehož odvolalo větší počet úředníků všech kategorií do ústředí, aniž zatím uprázdněná místa obsadilo, v ústředí však nemá pro st-le místa odpovídajícího jeho služebnímu postavení jako úředníka vyšší správní služby min. zahr. 3. platové stupnice, na němž by st-le mohlo býti použito. Námitku st-lovu, že přeložení st-le na dovolenou s čekatelným v důsledku přeložení do ústředí je v rozporu se zákonem, ježto nelze vykládati služ. pragmatiku tak, že by úřad mohl úředníka z místa, které mu bylo řádně propůjčeno, přeložiti a pak prohlásiti, že nemá pro něho upotřebení, neuznal žal. úřad důvodnou, poukázav na to, že služební místo jako chargé d'affaires v Santiago de Chile nebylo st-li propůjčeno resp. nebyl st-l tomuto úřadu přidělen tak, že by nemohl býti odvolán, ježto zaměstnanci zahraniční služby jsou kdykoli

přeložitelní, a o okolnosti, zda a kdy ten který zaměstnanec se překládá, rozhoduje úřad podle volné úvahy se zřetelem na potřeby služby. Kromě toho však žal. úřad vyslovil, že posouditi otázku, jsou-li dány důležité ohledy služební pro st-lovo přeložení na dovolenou s čekatelným, jest věcí volného uvážení min. zahr., a že důvod pro toto opatření byl st-li shora uveden.

Nař. rozhodnutí spočívá tedy na právním názoru, 1. že státního zaměstnance zahraniční služby lze podle volného uvážení přeložiti do ústředí i tehdy, když pro něho v ústředí není volného služebního místa, dále na právním názoru, 2. že organizací služby ve smyslu § 73 služ. pragm. jest rozuměti i odvolání úředníků zahraniční služby do ústředí, aniž by se služební místa, která zastávali, rušila, a aniž uprázdněná místa znovu byla obsazena.

Nss nemohl shledati, že tyto právní názory žal. úřadu jsou v soulase se zákonem.

Předpis § 73 služ. pragm. dopouští přeložiti státního zaměstnance na dovolenou s čekatelným jednak tehdy, když následkem změny organizace služby není dočasně pro něho místo k dispozici, jednak tehdy, nastanou-li okolnosti, které další výkon služby úředníka na služebním místě téhož služebního odvětví, odpovídajícím jeho postavení hodnostnímu, nepřipouštějí z důležitých ohledů služebních. Organizací služby pak podle obvyčejného smyslu slov těch dlužno rozuměti úpravu organismu, který jménem státu službu má konati, ať již se úprava ta týká stanovení sídla a působnosti úřadu, či stanovení počtu úředních osob a jejich úředního charakteru, jimiž úřad ten má svoji působnost vykonávat. Změnou organizace služby dlužno tedy rozuměti změny ve struktuře úřadu, ať již jde o sídlo a působnost úřadu či o stanovení počtu a úředního charakteru úředních osob, nelze sem však zahrnovati pouhé dispozice úředními osobami (odvolání dosavadních nebo povolání nových úředníků), aniž by na struktuře úřadu samého bylo něco měněno. Že tomu tak je, plyne i z materiálů k § 73 služ. pragmatiky a zejména ze zprávy státně zaměstnaneckého výboru býv. rak. poslanecké sněmovny k návrhu zák. o služ. pragmatice, XXI. sesse 1912 čís. 1364 příloh stenogr. protokolu, kde se ve zprávě k § 90 osnovy, jenž pak v zákoně samém označen je jako § 73, navazuje na dekret dvorské komory z 28. července 1823 sb. zák. pol. svazek 51 str. 183, podle něhož úředník mohl býti přeložen na odpočinek, když místo jím zastávané následkem zrušení úřadu nebo následkem změny organismu úřadu bylo zrušeno, a když jeho ustanovení na jiné místo služební nebylo ihned možné. Státní správa nemůže se — praví se ve zprávě té dále — vzdáti možnosti odstraniti úředníka ze státní služby, nastanou-li okolnosti, které další jeho ponechání ve službě činí nemožným, aby bylo odvráceno poškození nebo ohrožení státní autority. Podle dalších vývodů zprávy té bylo úmyslem zákonodárcovým uvést v § 90 osnovy resp. v § 73 zák. o služ. pragm. v soulad nezbytné požadavky veřejné služby s nejdalekosáhlejším šetřením interesů jednotlivého úředníka, a místo přeložení na odpočinek volena pro právní postavení úředníka příznivější cesta dovolené s čekatelným. I z této zprávy státně zaměstnaneckého výboru posl. sněmovny je tedy zřejmo, že přeložení na dovolenou s čekatelným mělo vedle případů, kdy ponechání úředníka na dosavadním

místě služebním nebylo možné z důležitých důvodů služebních, o kterých případ dnes nejde, nastati tehdy, když následkem zrušení úřadu nebo zrušení služebního místa nebylo pro dotyčného úředníka žádného volného místa k dispozici.

Právní názor žal. úřadem zastávaný je však v rozporu i s předpisy zák. plat. čís. 103/1926 Sb.

Podle předpisu § 6 plat. zák. mohou úředníci býti ustanoveni toliko na systemisovaná místa služební, a je nepřípustno propůjčiti služební místo, které není řádně systemisováno nebo není uprázdněno, nebo propůjčiti služební místo systemisované v jiném osobním stavu bez současného přestupu úředníka do tohoto osobního stavu. Systemisované »místo služební«, které se úředníku propůjčuje, nutno uvést v dekretu o propůjčení služebního místa (§ 138 zák. plat.).

Podle § 67 služ. pragm. může ovšem úředník ve svém služebním odvětví a v resortu, k němuž náleží, býti přeložen na jiné místo, leč vzhledem k předpisům plat. zák. o systemisaci služebních míst (§ 5 a § 6) a vzhledem k tomu, že ustanovení úředníkem je spjato se systemisovaným místem služebním, možno přeložení takové provést jen buďto tím způsobem, že úředník podrží systemisované místo jemu již propůjčené, nebo že se mu propůjčí nové systemisované místo v jiném osobním stavu (§ 6 plat. zák.). Přeložení na jiné místo s tím účinkem, že by nastala ztráta uděleného systemisovaného místa služebního, aniž by současně bylo úředníku tomu propůjčeno systemisované místo v jiném osobním stavu, přičilo by se předpisu § 6 zák. plat.

Právem tedy stížnost vytýká, že svrchu uvedený právní názor žal. úřadu je mylný. V důsledku toho je mylným i další úsudek žal. úřadu, že jest věcí osobního uvážení min. zahr. posouditi otázku, jsou-li dány důležité ohledy služební pro st-lovo přeložení na dovolenou s čekatelným, ježto žal. úřad i v tomto směru jako důvod tohoto opatření uvádí »důvod shora uvedený«, tedy nedostatek systemisovaného služebního místa pro st-le, a důvod tento je, jak dovozeno, v rozporu se zákonem. Že by tu byla nastoupila některá jiná okolnost (než nedostatek volného služebního místa), která by podle dalšího obsahu § 73 služ. pragmatiky byla odůvodňovala st-lovo přeložení na dovolenou s čekatelným proto, že by další jeho ponechání ve službě se bylo jevilo nepřípustným z důležitých důvodů služebních, není v nař. rozhodnutí uvedeno, a nebylo také ani ve výnose žal. úřadu z 5. srpna 1933 tvrzeno.

Č. 11.687.

Zaměstnanci veřejní. — Zdravotnictví: I. * Ustanovení služební smlouvy uzavřené se státním obecním (obvodním) lékařem ve smyslu zák. č. 236/1922 Sb. o disciplinární zodpovědnosti mají svůj základ v § 8 odst. 2 tohoto zák. — II. Disciplinární pravomoc lékařské komory nad lékaři není na překážku výkonu disc. pravomoci státních úřadů vůči státnímu obvodnímu lékaři.

(Nález ze dne 19. ledna 1935 č. 18.502/34.)